

Puccini, Giacomo 1858-1924

Italiensk tonsättare

Puccini var femte generationen musiker. Fadern dog tidigt, men Giacomo fick ändå möjlighet att studera musik från fem års ålder. När han var tio år anställdes han som organist i ett nunnekloster i födelsestaden Lucca i Toscana. Efter att i 20-årsåldern ha hört Verdis *Aida*, bestämde hans sig för att bli operatonsättare. Detta möjliggjordes genom ett stipendium utverkat på drottningens inrådan, och 1880 kunde han skrivas in vid musikkonservatoriet i Milano. Där tvingades han leva bohemliv under knappa ekonomiska omständigheter, en erfarenhet som anses ha legat till grund för hans mest älskade opera från 1896, *La Bohème*. Med den gjorde han dock så stor succé att han aldrig mer behövde leva bohemliv, åtminstone inte framtvingat av brist på pengar. På konservatoriet skrev han sin första opera, enaktaren *Le Villi* (1883). Den väckte uppmärksamhet hos förläggaren Giulio Riccardi, vars firma i fortsättningen skulle komma att förlägga praktiskt taget alla Puccinis operor.

Bland hans mest berömda verk kan i övrigt nämnas *Manon Lescaut* (1893), *Tosca* (1900), *Madama Butterfly* (1904), *Flickan från Vilda Västern* (1910), Triptyken med de tre enaktarna *Manteln*, *Gianni Schicchi* och *Syster Angelica* (1918) och den ofullbordade *Turandot*. Vid urpremiären av den senare under Toscaninis ledning 1926 framfördes den i det skick Puccini hade lämnat den. *Turandot* fullbordades av Franco Alfani (1875-1954), en tonsättare som själv skrev 11 operor och tre baletter, men som dessvärre mest blivit känd för att ha färdigställt *Turandot*.

Trots – eller på grund av – att Puccinis operor spelas på operascener över hela världen, har många kritiker menat att han inte hör till de stora tonsättarna. Hans musik har ansetts sakna djup, och att dess melodiska sötma har favoriserats framför en individualisering av karaktärernas sångstämmor. Man känner igen kritiken från många beskrivningar av Saint-Saëns musik.

I Crisantemi

Andante Mesto

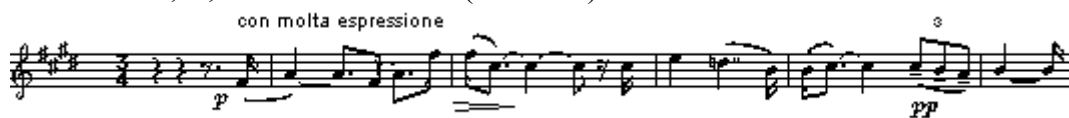
1890

Giacomo Puccini menade själv att hans verkliga begåvning låg på operans område. Verk från andra genrer är också ganska få. För stråkkvartett skrev han fem verk, varav *I Crisantemi* är det mest kända. I orkesterversjonen har det blivit än mer populärt, men för kammarmusikälskare är kvartettversionen det naturliga valet. Det 1-satsiga verket skrevs som en sorgesång vid hertigen av Aostas död 1890. Denne, prins Amadeus av Savojen, var andre son till Viktor Emanuel II och under tre år (1870-73) kung av Spanien.

Stycket, *Andante Mesto*, är tredelat, ABA, men skulle också, med tanke på det italienska ursprunget, kunna beskrivas som en da capo-aria för stråkkvartett. Stycket börjar med ett drömmande, bitterljuvt tema i ciss-moll:

Mellandelen, B, är mera dramatisk (fiss-moll):

Satsen avslutas genom att A-delen återkommer.

Det påstås att Puccini skrev verket under en enda kväll. Puccini tyckte tydligen ändå att resultatet var så bra, att båda melodierna kunde återanvändas i operan *Manon Lescaut* från 1893. De återfinns där i sista akten, dels i en scen med Manon och Des Grieux (*Tuta su me ti posa*) dels i dödsscenen (*Fra le tue braccie, amore*).